

Lesbrief 'Romeinen in je eigen tuin' – Groep 6 t/m 8 basisonderwijs

1. Korte omschrijving

Pak je koffers maar alvast in: tijdens deze leuke museumles reizen de leerlingen namelijk door het Romeinse landschap en ontdekken ze alles over het leven in deze regio: 2000 jaar geleden.

De museumdocent leidt de kinderen kort rond door het museum, waarna de leerlingen zelf op ontdekking kunnen gaan door middel van *hands-on* opdrachten. Kunnen je leerlingen een Romeinse weg aanleggen? Of een Romeins gerecht bereiden? En hoe zat dat nu eigenlijk met die Romeinse goden? Voor iedere goede opdracht verdienen je leerlingen spulletjes en informatie voor de eindopdracht. In hun sub-groepje maken ze een eigen filmpje over het leven als een Romein. Licht, camera.... Romeinen!

2. Praktisch

Duur: 2 uur

Kosten: €120,- per 35 leerlingen

Begeleiding: museumdocent

Maximaal: 35 leerlingen per groep

3. Aansluiting curriculum en competenties

- 21st century skills
Samenwerken
Creatief denken
Communiceren
- Disciplines
Erfgoed
Museum
Multimedia
- Leergebieden
Oriëntatie op jezelf en de wereld
Kunstzinnige oriëntatie
- Culturele competenties (de Cultuur Loper)

O1	De leerling gebruikt actief zijn zintuigen om een object, onderwerp of gebeurtenis te verkennen.
----	--

O2	De leerling experimenteert met verschillende materialen, technieken en begrippen.
O3	De leerling verkent emoties, ervaringen en ideeën van zichzelf en anderen.
O4	De leerling stelt vragen aan zichzelf en zijn omgeving.
O6	De leerling gaat door met onderzoeken tot zijn doel bereikt is.
C1	De leerling kan zich een voorstelling maken van een gebeurtenis, ervaring of idee en deze uiten.
C3	De leerling kan opgedane kennis toepassen
C6	De leerling geeft op eigen wijze vorm aan ervaringen, emoties en ideeën.
R6	De leerling stelt zich open, vraagt anderen om feedback en tips en gebruikt deze.
R7	De leerling kan verwoorden wat de waarde van kunst en erfgoed voor hem is.

Kerdoelen:

- **Kerdoel 2** : De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.
- **Kerdoel 26**: De leerlingen leren structuur en samenhang van aantallen, gehele getallen, kommagetallen, breuken, procenten en verhoudingen op hoofdlijnen te doorzien en er in praktische situaties mee te rekenen.
- **Kerdoel 51**: De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen, zoals aanwezig in ons cultureel erfgoed, en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.
- **Kerdoel 52**: De leerlingen leren over kenmerkende aspecten van de volgende tijdvakken: jagers en boeren; Grieken en Romeinen; monniken en ridders; steden en staten; ontdekkers en hervormers; regenten en vorsten; pruiken en revoluties; burgers en stoommachines; wereldoorlogen en holocaust; televisie en computer. De vensters van de canon van Nederland dienen als uitgangspunt ter illustratie van de tijdvakken.
- **Kerdoel 53**: De leerlingen leren over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die aan de hand van voorbeelden verbinden met de wereldgeschiedenis.
- **Kerdoel 56**: De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Leerdoelen

- De leerlingen leren over Romeins Zuid-Limburg en hoe de samenleving en het landschap er in deze tijd uitzag.
- De leerlingen leren meer over de aanleg van wegen, het gebruik van taal, de markthandel, de godsdienst en de eetgewoonten in de Romeinse tijd.
- De leerlingen leren over het gebruik van het Romeinse badhuis in de Romeinse samenleving.

- De leerlingen leren over de verschillende beroepen in de Romeinse tijd en hoe deze verschilden met beroepen nu.
- De leerlingen leren meer over een museum en wat je daar allemaal kunt zien en doen. Ook leren zij omgaan met de museumregels.
- De leerlingen verwerken hun opgedane kennis in een filmpje of vlog.

4. Benodigde materialen

- 5 opdrachtentafels in de museumzaal
- Opdrachtenboekjes
- Tablets of smartphone
- Potloden
- Stencil interview
- Weegschaal met objecten
- Romeinse kleding en attributen

5. Voorbereiding op school

Bereid het bezoek voor door met de leerlingen alvast in gesprek te gaan over het Romeins verleden. Wellicht heeft u dit onderwerp al op school behandeld.

Op schoolTV zijn een boel video's te vinden die de leerlingen een leuk inkijkje geven in het Romeinse verleden: [Schooltv: Zoekresultaten](#)

Ook de website [Romeinen.info – Voor alle informatie over Romeinen!](#) Geeft veel leuke informatie over het Romeins verleden om te gebruiken in de klas.

Ook is het mogelijk om uw leerlingen alvast te bevragen wat zij al weten over de Romeinen. Maak eventueel een woordweb.

Eventueel kunt u ook alvast de museumregels met uw leerlingen bespreken (zie punt 10).

6. Het bezoek aan het museum en de museumles

Tijdens het bezoek aan het museum wordt u bij de kassa opgewacht door onze museumdocent. De kinderen mogen dan alvast hun jassen en tassen opbergen in onze garderobe. Het bezoek start met een korte introductiefilm over de Romeinen in Zuid-Limburg. Na afloop van de film bezoeken de leerlingen het badhuis. De museumdocent vertelt kort hoe het badhuis gebruikt werd, door wie en wanneer.

Tevens neemt de museumdocent de leerlingen kort mee door de museumzaal waar de opdrachten plaats gaan vinden.

Na de rondleiding starten de leerlingen met hun opdrachten. In kleine groepjes van maximaal 5 leerlingen worden de leerlingen onderverdeeld over 3 personages: Quintus de architect, Amaka de Cosmeta en Marius de Legionair. Ieder groepje onderzoekt zijn of haar personage en voert alle opdrachten uit in het werkboekje. De verschillende opdrachten gaan over Romeinse wegen, de Romeinse mensen, het platteland, de stad het geloof en

het eten. Na het uitvoeren van de diverse opdrachten in de museumzaal hebben de leerlingen dus een goed beeld van het leven in Romeins Zuid-Limburg.

Na het voltooien van de opdrachten mogen de leerlingen elkaar gaan interviewen. Een of meerdere leerlingen van het subgroepje kruipen in de huid van hun personage en de andere leerlingen stellen de vragen. De interviews worden gefilmd in de vorm van een vlog. Het interview is een verwerking van de lesstof van de opdrachten. Hoe aandachtiger de leerlingen de opdrachten hebben gemaakt, des te beter wordt het afgenomen interview. Tijdens de interviews mogen de leerlingen gebruik maken van Romeins kleding en enkele attributen.

7. Afsluitende les

Terug op school kunt u het bezoek aan het museum kort evalueren. Vraag uw leerlingen bijvoorbeeld wat ze van het bezoek vonden? Hebben ze iets nieuws geleerd? Wat hebben ze thuis aan hun ouders/verzorgers verteld? Willen ze nog een keer terug naar het museum?

Over welk onderwerp willen ze nog meer weten?

8. Begeleiding ouders/ docenten

Tijdens deze museumles werken de leerlingen in kleine groepjes aan hun opdrachten in hun museum. Zorg voor een aantal begeleiders per klas om toezicht te houden in het museum en om de leerlingen te helpen bij de opdrachten. Reken ongeveer op 2 begeleiders per klas inclusief leerkracht.

9. Praktisch museum

Gebruik voor uw navigatiesysteem het adres Coriovallumstraat 9, 6411 CA in Heerlen. Het Thermenmuseum heeft helaas geen eigen parkeergelegenheid. U kunt op 1 minuut loopafstand parkeren in de Q-Park Raadhuis parking aan de Uilestraat 4 in Heerlen. Voor bussen is er een gratis parkeerstrook beschikbaar aan de voorzijde van het Thermenmuseum.

Bij binnenkomst in het museum wordt u ontvangen door de museumdocent. De museumdocent is voor u het aanspreekpunt voor vragen en/of onduidelijkheden.

10. De museumregels

Wij vragen uw leerlingen om zich te houden aan de museumregels. We zullen deze museumregels aan het begin van het bezoek met de leerlingen bespreken. Eventueel kunt u deze al in de klas benoemen of afspreken.

- Niet rennen
- Niet schreeuwen
- Houd rekening met andere bezoekers

- Niets aanraken, tenzij de museumdocent dat aangeeft. De spulletjes in het museum zijn héél oud.
- Niet eten en/of drinken in het museum.
- Geen jassen en/of tassen in het museum. Berg deze netjes op in de garderobe of een kluisje.

Veel plezier!